

Svar på skriftligt spörsmål SSS 420/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål om utveckling av assistanshundsverksamhet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 420/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Anne Louhelainen /blå:

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att förkorta köerna till att få en assistanshund och för att trygga tillräcklig finansiering för syftet och

avser regeringen fortsätta det arbete som expertgruppen för hjälpmedel krävde för fastställande av principerna för överlämning av assistanshundar, så att också personer med fysisk funktionsnedsättning i behov av assistanshund får stöd som motsvarar det synskadade får i form av ledhundar?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt social- och hälsovårdsministeriets förordning om utlämning av hjälpmedel för medicinsk rehabilitering (1363/2011), vilken tillämpar hälso- och sjukvårdslagen, är syftet med anordningar, produkter, utrustning, datorprogram och andra lösningar som utlämnas som hjälpmedel för medicinsk rehabilitering att främja patientens rehabilitering, stöda, upprätthålla eller förbättra patientens funktionsförmåga i det dagliga livet eller förhindra att funktionsförmågan försämras.

Förordningen beskriver de principer som iakttas vid utlämningen av hjälpmedel. Behovet av hjälpmedel ska bedömas utifrån en användarorienterad, rättidig och individuell utvärdering. Vid bedömningen av hjälpmedelsbehovet ska patientens funktionsförmåga, livssituation och de krav som livsmiljön ställer på hjälpmedlets funktionalitet beaktas.

I motiveringspromemorian till förordningen beskrivs i större detalj grunderna för utlämning av hjälpmedel och behovsbedömningen. Bland annat omnämns i motiveringspromemorian vissa hjälpmedel som utlämnas från den specialiserade sjukvården. I promemorian står att synskadade personer enligt nuvarande praxis beviljas ledhundar som hjälpmedel i den medicinska rehabiliteringen. Ordalydelsen i bestämmelsen möjliggör att praxis fortsätts och att även assistanshundar beviljas i sjukvårdsdistriktet enligt praxis för beviljande.

Ingen specifik definition av hjälpmedel förekommer i finsk lagstiftning. Internationella standarder definierar hjälpmedel på olika sätt som anordningar, och definitionen innefattar inte levande varelser. Även om en ledhund enligt dessa inte är ett hjälpmedel har användningsändamålet och uppgifterna för de ledhundar som synskadade beviljas gjort dessa hundar till en eta-

Svar på skriftligt spörsmål SSS 420/2018 rd

blerad del av det stöd som synskadade erbjuds. Utlämningen sker i praktiken via hjälpmedelscentralerna. Användningen av assistanshundar och utbildnings- och utlämningspraxis för dessa har inte etablerat sig på samma sätt. Vilken effekt assistanshundar har i jämförelse med andra hjälpmedel som erbjuds i samma syfte har inte utretts heltäckande, och den individuella bedömningen av behovet och nyttan har inga etablerade former. Sjukvårdsdistriktens arbetsgrupp för hjälpmedelstjänster har hittills inte funnit några medicinska motiveringar så att de kunde ta ställning till användningen av assistanshundar.

I social- och hälsovårdsministeriets förordning listas inte de hjälpmedel eller lösningar som ska utlämnas. Enligt lagstiftningen får sjukvårdsdistrikten göra sin bedömning om vilka lösningar av dem som motsvarar behovet av medicinsk rehabilitering som ska ingå bland de olika hjälpmedel som utlämnas. Lagstiftningen förpliktar inte sjukvårdsdistrikten att utlämna led- eller assistanshundar, men förhindrar å andra sidan inte heller att det görs i det fall att det bedöms vara medicinskt nödvändigt och den lösning som bäst lämpar sig för klientens situation.

Den rekommendation om medicinsk rehabilitering som arbetsgruppen för hjälpmedelstjänster publicerade i september tar avstamp i aktuell kunskap och expertsynpunkter. Social- och hälsovårdsministeriet anser det inte i det här skedet vara nödvändigt att inleda separata projekt eller utredningar om assistanshundar. Arbetsgruppen för hjälpmedelstjänster uppdaterar rekommendationen en gång om halvåret och ministeriet följer utvecklingen i branschen. Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) fattar beslut om finansiering av assistanshundsverksamhet enligt sina egna principer.

Helsingfors 6.11.2018

Familje- och omsorgsminister Annika Saarikko